

Кіровоградська обласна бібліотека
 Ри-видання Х
 Вал. М. Козубської
 № 004 (1116)

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!
 ОЛЬНИЙ ЕКЗЕМПЛЯР

НА ЧЕСТЬ РІЧНИЦІ СЛОВАЦЬКОГО ПОВСТАННЯ

БАНЬСКА-БИСТРИЦЯ. (ТАРС). У Баньска-Бистриці, центрі Словацького національного повстання в 1944 році, 28 серпня відбулось урочисте засідання, присвячене 25-й річниці цієї знаменної події в історії Чехословаччини.

Тамто зустріли присутні президента ЧССР М. Свободу, першого секретаря ЦК КПЧ Г. Гусака, голову уряду ЧССР О. Черніка та інших визначних чехословацьких партійних і державних діячів, партійно-урядову делегацію Радянського Союзу на чолі з членом Політбюро ЦК КПРС, першим заступником Голови Ради Міністрів СРСР К. Т. Мазуровим, партійно-урядові делегації Болгарії, Угорщини, НДР і Польщі.

З доповіддю про 25-у річницю Словацького національного повстання виступив перший секретар ЦК Комуністичної партії Словаччини Ш. Садовський.

На засіданні виступив глава радянської делегації К. Т. Мазуров. Він оголосив привітання товаришів М. І. Брежнєва, М. В. Підгорного і О. М. Косигіна керівникам ЧССР, в якому від імені Політбюро ЦК КПРС, Президії Верховної Ради і уряду Радянського Союзу, радянських комуністів і народів СРСР керівники Радянського Союзу сердечно поздоровили всіх комуністів і трудящих Чехословаччини з 25-річчям Словацького національного повстання.

У спільних битвах, підкреслюється в привітанні, загартувалась нерушимим бойовим співдружністю народів Радянського Союзу і Чехословаччини, скріплена кров'ю їх кращих синів. Братерський союз і згуртованість народів наших країн, які є нашим спільним надбанням — надійна гарантія успішного руху до соціалізму і комунізму. Народи Чехословаччини завжди, в будь-яких історичних випробуваннях можуть бути певнені в безкорисливій дружбі і підтримці Радянського Союзу.

Присутні стоячи, бурхливими оплесками зустріли слова привітання.

СУБОТА

30 СЕРПНЯ

1969 р.

Ціна 2 коп.

МОЛОДИЙ КОМУНАР

ІМ. ДАНИЛКЕВСЬКОГО

ОРГАН КІРОВОГРАДСЬКОГО ОБКОМУ АКSMУ

Пленум обкому КП України

Вчора відбувся пленум обкому КП України. З доповіддю «Про роботу обласної партійної організації по виконанню постанов партії та уряду з питань збільшення виробництва і заготівель м'яса» виступив перший секретар обкому КП України М. М. Кобиллячак.

В обговоренні доповіді виступили перший секретар Знамянського міському партії В. Г. Кузнецов, перший секретар Голованівського райкому партії Ю. Т. Кузьмін, перший секретар Бобринецького райкому партії О. О. Медведєв, завідувач фермою колгоспу імені Леніна Новгородківського району Герой Соціалістичної Праці К. П. Дмитровська, начальник облуправління сільського господарства В. С. Ключ та інші.

Пленум розглянув організаційне питання. В зв'язку з переходом на пенсію секретаря обкому партії М. П. Суркіна його увільнено від обов'язків секретаря обкому та виведено з членів бюро. Секретарем обкому КП України обрано І. С. Іванешка.

В зв'язку з переходом на пенсію завідувачого загальним відділом М. Я. Логвиненка завідувачим цим відділом затверджено С. І. Усенка.

В роботі пленуму взяв участь заступник завідувачого відділом організаційно-партійної роботи ЦК КП України П. К. Клименко.

Найвище тяжіння

Володарем вимпела та призу «Молодого комунара» «Кращому молодому жєнцю Кіровоградщини» став Володимир Граждан, комбайнер з Великої Виски.
 (Розповідь про переможця читайте на 3-й стор.)

Газети і журнали — в кожную сім'ю

1 вересня відкривається передплата газет і журналів на 1970 рік, знаменний рік 100-річчя з дня народження В. І. Леніна. Розповсюдження друкованих видань — це одно зі значних здійснєнь ленінських заповітів. Для кожного радянського читача газети і журнали стали активними помічниками в праці, навчанні і житті. Більшовицька преса за роки Радянської влади виростила в могутню силу, стала справді масовою, всенародною. Разовий тираж газет, які розповсюджуються тепер у нашій країні, становить 130 мільйонів примірників, а журналів 150 мільйонів примірників.
 До цієї важливої політичної кампанії проведено велику підготовчу роботу. Випущено кілька мільйонів кольорових плакатів, проспектів, виставок, короткометражних фільмів. Для кращого забезпечування населення на підприємствах і будовах, у колгоспах, радгоспах, установах і учбових закладах створено понад 400 тисяч пунктів передплати. Тут працюватимуть більш як півтора мільйона громадських розповсюджувачів преси.
 (ТАРС.)

ЗДРАСТУЙ, ПЕРШОВЕРЕСЕНЬ!

Фото Ю. ЗІВАНШІКОВА.

Минє ще два дні і по всій нашій країні пролунає веселий шкільний дзвоник. Він сповістить про те, що закінчилось щедре літо, що час вже братись за підручки, що попереду новий навчальний рік. Багато хлопчиків і дівчаток вперше переступлять поріг школи, щоб протягом багатьох років вперто оволодівати знаннями.
 Напередодні цієї події ми звернулись до заступника завідувачого обласним відділом народної освіти Станіслава Михайловича Якубовського з проханням відповісти на ряд запитань.

1, звичайно, перше з них про те, як підготувались школи області до нового навчального року.

— Цей рік буде особливим, — сказав Станіслав Михайлович. — Він проходить в умовах підготовки і відзначення знаменної дати в житті радянського народу і всього людства — 100-річчя з дня народження В. І. Леніна.

— Ця видатна подія викликала й особливе піднесення освітніх областей, прагнення якнайкраще підготуватись до нового навчального року, зробити все можливе для дальшого поліпшення навчання й комуністичного виховання учнів.

В ході підготовки до ювілейного навчального року в області удосконалено сітку шкіл. Ця робота, як і

раніше, ведеться в напрямку дальшого зміцнення середньої школи, розширення шкільного будівництва, поступового скорочення малокомплектних шкіл, переважно — початкових, а також укрупнення восьмирічних. Передбачається, що в новому навчальному році в загальноосвітніх школах буде навчатись понад 190 тисяч учнів, а в школах працюючої молоді набуватимуть середню освіту 35 тисяч юнаків та дівчат.

— Станіславе Михайловичу, ви говорили, що одним з напрямків поліпшення освіти є розширення шкільного будівництва. Мабуть, і в цьому новому навчальному році чимало учнів справлять новосілля?

— Так. Кожного року збільшується кількість новозбудованих шкіл і особливо — сільських. І тут діє одна дуже хороша тенденція: школи ці будуються на кошти колгоспів. Щоправда, не завжди кошти до кінця вирішують справу. Багато утруднєнь зустрічають господарства і особливо в нестачі будівельних матеріалів. І все-таки незважаючи на це, як і кожного року першого вересня гостинно відкривають двері типові школи Воронівської восьмирічної Новоукраїнського району, Чечелівської — Новгородківського, Дельфінівської — Ульяновського, Яснополяської початкової школи Бобринецького району. Це — сучасні приміщення з світлими просторими класами. Додатково введено в дію 90 навчальних кабінетів, 11 шкільних майстерень, 27 їдалень, 6 спортивних залів. Закінчується спорудження гуртожитку на 80 місць за кошти місцевого колгоспу при Новгородській середній школі Бобринецького району, при Зибківській школі Онуфрївського району.

Що буде нового у навчальному році?

— Новим у цьому навчальному році є те, що всі четверті класи переходять на предметну систему навчання. Таким чином, учні будуть одержувати початкову освіту не за чотири роки, а за три.

З першого вересня 1969 року всі перші класи області працюватимуть за новими навчальними планами і програмами. Цьому, звичайно, передувала велика підготовча робота: для викладання в перших класах підібрані найбільш кваліфіковані вчителі, які пройшли курсову перепідготовку при обласному інституті удосконалення кваліфікації вчителів. Протягом поточного року систематично проводилась робота з майбутніми першокласниками за програмами підготовчих груп дошкільних установ.

В Знамянському районі буде продовжуватись експериментальна перевірка нових навчальних програм і підручників у других класах.

— Прочайте, Станіславе Михайловичу, мабуть, нашому читачу буде цікаво більш детально дізнатись про суть навчання за новими програмами.

— Перш за все, скажу, що за цими програмами вже викладається ряд предметів у п'ятих — десятих класах. Робота по введенню їх у практику проводиться поступово. Зокрема, з першого вересня нові програми буде запроваджено з історії і біології в шостих класах усіх шкіл, з фізики — у шостих класах шкіл з українською мовою навчання та в сьомих класах — з російської і т. д.

Нові програми мають значні переваги над старими. Вони більш наукові, більше пов'язані з сучасністю, дають глибокі знання учням, сприяють розвитку логічного мислення, формують уміння самостійно набувати знання, дають можливість вчителю краще формувати в учнів марксистсько-ленінський світогляд, глибокі комуністичні переконання.

— Скажіть кілька слів про поповнення армії вчителів.

— Таке поповнення відбувається кожного року. І це природно. Особливо приємно, що молодь їде працювати у сільські школи, несучи туди культуру і сучасні знання. Велику роботу в цьому напрямку проводить наш педагогічний інститут. От, скажімо, цього року 158 випускників різних факультетів поїхали працювати в різні школи області. Володимир Стоян буде викладати українську мову і літературу в Першотравенській середній школі Долинського району, а Галина Аніконоза — російську мову і літературу у Берестянській середній школі, на Гайворонщині.

У цьому році в школи області прибуло 240 молодих фахівців з вищою освітою та 201 — з середньою спеціальною.

Всі ці цифри — не просто констатація фактів. Роздумуючи над ними, перш за все, бачиш яснї обрї майбуття і найближчого — нового навчального року. Він має бути відповідальним. А тому хочеться, користуючись нагодою, побажати всім педагогічним колективам області творчих удач у великій, почесній справі виховання підрастаючого покоління.

I.
ВЖЕ й місток позаду. Піднялась крутою стежиною з долини і в котрий раз здмухувалась широчинні ступи. Він лежав біля ніг, зораний зморшками свіжої рілля, перелітний вінками стомлених лісосмуг. І над ним — небо. Тепле передосіннє небо, що встигло за літо змінити свою манливу голубиність на мудрий спокій доброї господині. До ступи прийшла вона, бо навіть в селі немає стільки неба, того, котре покличе й заколише, розчинить в собі і пошеє на край світу.
 Неси, неси... Оп де став виблискую хвильям, мов риб'ячою лускою, Садн повопразькі. Школа. Завтра вона відкриє двері свого 8-го «Б» і, намагаючись, бути спокійною, промовить:
 — Добрий ранок!
 І знову чорне поле класної дошки відкриється химерними візерунками математичних формул. Діти відкриватимуть для себе віко-

буде їхньою вчителькою, зовсім не страшна, а добра і лагідна, як мама.
 Вдома Валя знову посадила «Оленку» за букваря:
 — Заузь мене Яриною Тимофіївною. Сьогодні ми з тобою будемо чити букву «си». Це був перший авторитет в житті дівчати.

III.

Йшло за північ. До занять усе підготовлено, складені плани, підбрано задачки. Та спати не хотілось. Якось недобре було на серці.
 Відирала хвіртку, вийшла в сквер. Ляпв тихо шестіли під місяцем. Завтра знову дев'ятий. Чому вони її так насторожено зустріли? Кілька уроків тому в класі почулось тихо, але настирливе «гу-у-у». Глянула на учнів. Дивляться якось зухвало, чекають, що скаже.
 Вже в учительській образа здавила горло. — Нічого, Валя, — заспокоював Федір

Ні складна річ психологія. Та математи-ка без неї, можливо, й не була б точною наукою...

IV.

На конференції під час перерви Валя побачила знайому постать.
 — Іванко Тимофійовичу!
 — А, Валюшка! То як там «Піфагорові штани»?
 — «На все сторони равни» — відрепортувала дівчина і міцно потиснула руку старшого вчителя.
 ...Була напрощуд гарна зима. Як там зараз у Войнівці? На вигоні, напевне, вігають з санчатами хлопці й дівчата, або ж грають в спіжжя.
 Валя сидить у затишній олександрійській квартирі. У Войнівку вона поїде не скоро, аж на канікуля. А поки що потрібно посидіти над геометрією. Датась взнаки й ця гео-

— Хотіла колись бути математиком, та от на вас розсердилась.
 І обоє розсміялись.
 ...Якоюсь у сьомому розповіді про Ірраціональне число «пі». Чи то стомилась дити, чи не що, тільки оте саме «пі» не піддається зацікавленістю ні в одній парі очей.
 — А ви знаєте, що голландський математик Людольф ван Цейлен довів кількість десяткових знаків після коми до 35-ти?
 — Ото нарахувався. — поживалися учні.
 — А сьогоднішні обчислювальні машини довели цю кількість до ста мільйонів знаків, досі число «пі» немає кінця.
 — Що то значить, Ірраціональне. — глибокодумно проірк Вітя Ялпуга. — А ми знаємо лише 3,14.
 — Можете й більше. Хочете, навчу. — по-змовницькому звернувшись до класу.
 — Хочемо-о!
 — Повторюйте за мною: «Хто і знав, а забув — необачний, «Пі» славне Число — оце влічю». А тепер замість букв поставте цифри.
 Другого дня відповіді учнівських задачок з довжини кола рябили десятильйонними. А Валентина Миколаївна згадувала свого вчителя математики: адже це він «виручив» її на минулому уроці. І завжди згадує, коли хоче в спогадах порадитись з ним. Коли ж спогади недостатньо, то поруч — Клара Михайлівна і Катерина Василівна, її старші товариші по роботі. Вони завжди допоможуть.

ЗДРАСТУЙ, ПЕРШОВЕРЕСЕНЬ

дичні істини, а на неї чекає відкриття дитячих душ. Завтра втретє стане вона Валентиною Миколаївною, і, як завжди, після першого уроку, директор школи запитає:
 — То як там ваші?
 А поки що — неси... На край світу...

II.

Вперше побачила Валя учительку далекого липневого дня, у себе на подвір'ї. Справжню, бо хоч про маму теж кажуть, що вона вчителька, та яка ж вона вчителька, коли це просто мама. А ця — з синім зошитом, з великим олівцем у руках. Дивиться на дівчину і щось записує з маминих слів.
 — У нас пацчатимешся, — мовила до Валі і погляділа по білявій голівці. А коли пішла, та до матері:
 — І я буду вчителькою, коли виросту.
 Того ж дня верстала кутати «Оленку» в дошкитки і перев'язувати «ранки», а посадила ляльку за нового букваря. Запитувала її, скільки буде, якщо до двох додати один, і без іспитів переводила до наступного класу.
ЗАХОПЛЕННЯ шкільних років. Ким тільки не хотілось бути — і лікарем, і будівничим, і перекладачем. Та сталося так, що дитячі слова, кинуті після хвилиного враження, випередили долю. І назавжди в пам'яті дівчини залишилась лагідна посмішка Ярини Тимофіївни.
 ...Ярина Тимофіївна прийшла до них, коли першокласники вже навчилися боятись учительку. Сиділи нишком, анітелень. Всі разом повторювали складки. І раптом Ванько піднімає руку:
 — Я пити хочу.
 — Зараз йому буде, — шепнула Валя сусідці по парті.
 Проте, нова вчителька не розгнівалась, а що ти хорошого їв, Ваню?
 — Ковбасу.
 Вчителька посміхнулася, і клас, ніби давно того чекаючи, вибухнув сміхом.
 — Ну, якщо ковбасу, то води хочеться. Пий, поий, Ваню, та тільки не барись. І діти відчули, що оця жінка, яка відтепер

НАД ОБРІЄМ

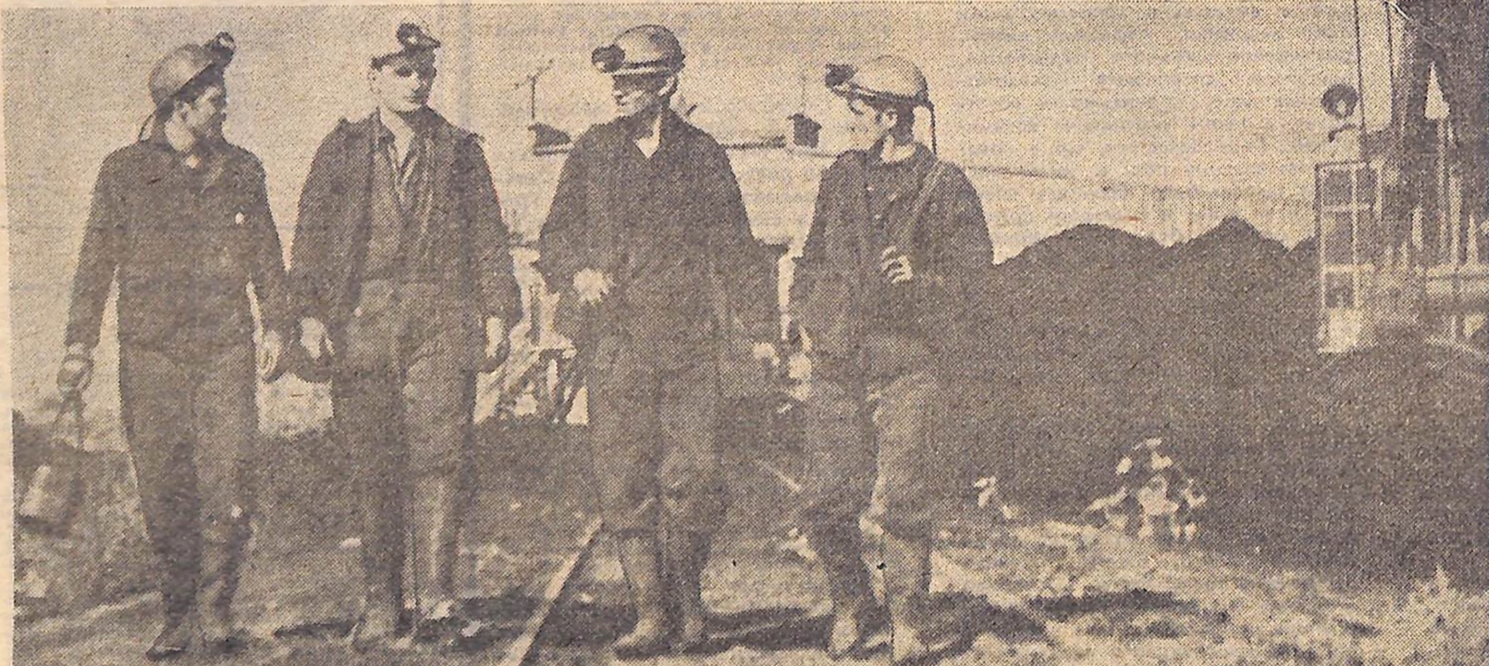
НАРИС

Федорович. — Не все легко на шляху вчителя. Будемо шукати до них ключі.
 Шоправда, вбачились всім класом, хоч ніхто і не примушував. А, можливо, саме тому. Та знова знову Юрко:
 — Валентинно Миколаївно, хто склав таблицю множення?
 Дивне питання для дев'ятого. І от тобі на. Забула. А очі знову дивляться зухвало, очікуюче.
 Пообіцяла відповіді наступного разу. Переторнула не одну сотню сторінок, поки знайшла відповідь. Та ж не тільки це потрібно сказати дітям. Зрозумійте: соромно не тоді, коли людина щось не згадала, а коли не хоче знати.
МАТЕМАТИКА наука точна. Куди складніше з психологією. От чому, наприклад, дев'ятикласники сьогодні зустріли її добре. Або чому Алла Кайтан не побоялась перед класом сказати, хто зривав показники успішності, коли Інші мовчали? Класом поновило зневажливе «збєда».
 — Ні, не ябеда, — мовила тоді до класу. — Якби Алла підійшла до мене самої і сказала про це, я б її, напевно, не повірила. А так вірю, що не можу сказати відносно інших.
 — І нам можна вжити, — раптом зачервоніла Вова Сорочка, і, опустивши голову, — а скрай успішності я зново оформлю...

метрія. Відповідає не гірше інших, та все ж: — Могла б глибше.
 Гарзд. Ось всі розв'язують задачку, як рекомендовано, а з по-своєму. Понаходила книжок, сама не помітила, як захопилась. Ось і сестра з нічної прийшла.
 — Ти ще не спиш?
 — Ніколи. Шкаве рішення.
 Іван Тимофійович був задоволений: «Задібна дівчина». А голос:
 — Іспогано. А тепер з повторення — нам'ятаєи теорему Піфагора?
 — Квадрат гіпотенузи дорівнює сумі квадратів катетів.
 — Так. А ще, по-іншому.
 — Сума площ квадратів, що опираються...
 — А ще, по-іншому.
 Клас замер. Неже хоче «рзрізати». І чому він до Валі такий прискіпливий?
 — Ну, Валя. Неже не знаєш? «Піфагорові штани...» — «На все сторони равни» — проказували однокласники. І всім стало легко. Знали ж бо, Іван Тимофійович жартує тоді, коли хоче особливо відзначити учня.
ТРАПИЛОСЬ, що з школи вони виходили разом.
 — То як, Валя, вибрала майбутню професію? Чи відклала вибір до випускного класу?

«Дорога Валя! Як твої справи? Вже, напевне, звикла до дітей, до школи...»
 ...В 57-й кімнаті гуртожитку Кіровоградського педагогічного інституту вони жили чотирьох: Віра з-під Кіровограда, Світлана з Голованівська, Ольга з Малої Виски, і вона, Валя Ткаченко, з села Войнівки. Трапилось так, що подружжись з першого курсу, разом оселились в гуртожитку, прохали, щоб разом їхати на практику. І разом мріяли.
 Тихий кіровоградський вечір. Буває ж так, що не хочеться нікуди йти, а просто вимкнути світло, спертись літками на підвіконні і все дивитись на занте вогниці місто.
 «...Люба Світлано. Не напиши ї тобі, що пише Віталій, бо ж то лише для мене. І, пробач, що листа від нього я прочитала перш, ніж від тебе. А справи в мене гаразд. Як і він з Петром, чекаю першого уроку...»
 Все було за два роки. І успіхи, і невдачі. І довгі розмови з батьками гаміранної дівчини, і цікаві вечори, і математична олімпіада. Була напружена робота. Та було й тонке слово похвали від Федора Федоровича Оксанича, директора школи.
 — А перед першим вереснем і я, ой як хвилююся. Як і тоді, коли вперше зайшла до класу, а під дверима стояла Катерина Василівна, хвилюючись за мене, ніби за рідну доньку...
 ...Добре передосіннє небо. Он воно прийняло до себе птахів, що злетів над обрієм. Птах підіймається догори, та чи сонце освітлює його так широко, чи на тлі неба чітко малюється його силует, бо він не меншає, а стає все більшим, і крила його малюються все виразніше.
 Дуже, молоді крила.
 Броніслав КУМАНСЬКИЙ.
 Нопопразька СШ № 1
 Олександрійського району.

СТО МЕТРІВ НАПРУГИ

— Отже, до роботи. Володимир Васильович закінчив наряд. Зміна попрямувала до шахти. Вентиляційний штрек нагадує залізничну тунель. Паралелями сходяться колії для вагонеток. Час від часу ліхтар вихоплює з напівтемряви потужні арки склепіння. І тоді зникають вогниці, що бродячими зірками гойдаються по штреку, вогниці від ліхтарів, закріплених на касках. Йдуть до лави шахтарі, інколи перекинуться словом, здебільшого мовчки. Один за одним, у темних спецівках, в білих пластмасових шоломах.
 — Володимире Васи- левичу, працюємо на тому ж рівні? — звертається до гірничого майстра бригадир комплексної М. Сливенко.
 Володимир Васильович... Для шахтної комсомолії він і досі Володя Бондаренко, вожак другої дільниці. Такий, як і рік тому, коли працював у зміні електрослюсарем. Та вже біля півроку, як він очолює зміну (після закінчення індустріального технікуму).
 Конвеєр раптово зупинився. В чім справа? Швидко, понад стрічкою поспішає до приводів. Віктор Гетьманець без- порадно розводить руками, з надією дивиться на майстра. Працює він зовсім недавно, шойно демобілізувався. І ось тобі, маєш.
 Володимир оглян у з привід. Так і є: вийшли з ладу пальці напівмуфт.
 — Клич Олександра! Це — електрослюсаря. Володимирового брата. А поки що... Адже ще не забув своєї колишньої професії. Вдвох і закінчили ремонт.
 Знову гуде «КШ—ІК», знову ножі врізаються в темноту масу стіни. Виблискують очі комбайнера Василя Панасовича Бурлаченка, слідуючи за машиною. А стрічкою пливають тонни вугілля, пливають вантажним штреком туди на-гора.
 Лава в сотню метрів, При такій ширині є де розмахнутись. Вирішили, за добу даватимем 1000 тонн на-гора. Та поки що не призвичаїлись до такого широкого фронту. Ще й пливун підвів.
 — Миколо Івановичу, виконаємо план?
 — Такого ще не було, щоб не виконали.
 — Я теж так думаю. Постійно йдемо з переваюванням. Здається, слід би підвищити рівень лави, води багато.
 Володимир ще раз вимірює рівень. В цей час шахтарі захищають ладу. Готується нове місце для комплексу.
 — Олександрє, слідує за конвеєром. Я — до такалажників. Он вже кінчається кріпильний матеріал.
 Можна йти вентиляційним треком. Швидше й зручніше. Але він йде вантажним. Бо по дорозі зможе ще раз оглянути стрічку, перевірити роботу приводів, оглянути нове кріплення.
 * * *
 Цього разу з начальником дільниці Семеновим зустрілись на подвір'ї після зміни.
 — Думаю ще й баглюка поставити біля груддя. Дуже вже важко для конвеєра.
 — Вірно, — ствердно хитнув головою Іван Федорович. — А відносно рівня, то підвищувати не слід. Краще підсиль роботу насосів. Людей у тебе достатньо.
 Обговорили сьогоднішній день. Двісті шістьдесят тонн, або півтора цикла. Не те, щоб погано, але ж вирішили шодня по два. Дещо потрібно змінити в розстановці людей. Розповів, що вважає потрібним зробити.
 — Так і дій, Володимире. А завтра я до тебе спущусь у лаву.
 П'ята година. Полудень. Сонце ще добре пече в спину. Чи то тому, що вже недовго йому залишилось до осінніх хмар? В світліх тонісках йдуть до автобуса шахтарі.
 Олександр ЛИСОГОР, комсорг вугільної шахти 2—3, тресту «Олександріввугілля».

Шахта 2 — 3 тресту «Олександріввугілля» по праву вважається однією з краших. Присвячуючи трудові успіхи 100-річчю з дня народження В. І. Леніна, гірничі шахти вирішили в цьому році видати на-гора понад плав 18 тисяч тонн вугілля. Вперше в Олександрії освоєно 100-метрову лаву саме цією шахтою. За підрахунками, видобуток з цієї лави буде доведено до 1120 тонн за добу.
 На знімку: Комсомольці-такелажники Віктор Бурлас, Валерій Зайцев, прохідник Анатолій Онщенко та Іван Демків повертаються з шахти. Хлопці задоволені. Адже й цього місяця зміни завдання перевиконували.
 Фото А. ГИМЕНКА.

ЗАВТРА — ДЕНЬ ШАХТАРЯ

ДО 100-РІЧЧЯ З ДНЯ НАРОДЖЕННЯ В. І. ЛЕНІНА

4. ВОГОНЬ ПАМ'ЯТІ

НАД крутим схилом Волги рівною стрічкою проліг бульвар. Крилаті дерева видають прохолодну тінь, пламеніють на газонах квіти. Сюди у надвечір'я люблять збиратися ульяновці, тут закінчують маршрути гостей, які приїхали на батьківщину Ілліча. Звідси відкривається широкий краєвид з Волгою і низькими думками лівобережжя. Кожному, хто пливе пароплавом, за багато кілометрів від Ульяновська, видно що найвищу точку міста, на вершині якої стоїть пам'ятник В. І. Леніну, Ілліч стоїть, вдвояючись в долину, в міській вулиці. На його плечах накинута пальто. Свіжий вітер тріпоче по думкам, і Ленін притримує його руками.

А поруч, трохи віддалік, чути характерний шум будови. Видноють крани, тріскотять вогні електрозварки, спують машини. Запитаєте у будь-якого ульяновця, а його ви пізнаєте по співучій волзькій вимові, що то будеється, і вам дадуть відповідь: «Головна будова міста. Ленінський меморіальний центр».

Головна будова міста. Вона виростає на отах. Ні влень, ні влочі не прилягається на ній робота. Робітники двадцяти національностей споруджують цю будову. З багатьох союзних республік надходять сюди будівельні матеріали. Москва, Ленінград та інші великі міста прислали на будівництво меморіального центру бригади будівельників, кращих представників робітничого класу.

Ульяновці праля, коли називають Ленінський меморіальний центр головною будовою міста. Та вона головна і для киян, і для тернопільців, і для казанців. В бригаді киянина Івана Хмельницького працюють хлопці Володимир Ставистий і Володимир Кипень, які прибули по комсомольській путівці із Тернополя. Згодом комсомольць В. Ставистий сам очолює комсомольсько-молодіжну бригаду мулярів. В його бригаді п'ятнадцять українців. Бригада носить високе звання імені 30-річчя ВЛКСМ.

З повним правом Ленінський меморіальний центр можна назвати головною будовою країни. Вона — подарунок батьківщині Ілліча, віковий пам'ятник вождю революції. 22 квітня 1967 року відбулося урочисте закладення першого каменя в майбутню будову. Будівельники вмонтували в канцелу послання нащадкам, які будуть жити у 2017 році.

СПОРУДА Ленінського меморіального центру відлюватиме в себе найсучасніші досягнення архітектури, буде виконана в чітких прямокутних формах. В Ленінському меморіальному центрі розмістяться Ленінська і Жовтнева зали, філіал Центрального музею В. І. Леніна. На відкритому майданчику знаходиться будинок, де народився Ілліч. Будова підніметься на колонах і буде продовжуватися з усіх боків. 22 квітня 1970 року, в день 100-річчя В. І. Леніна, відбудеться відкриття Меморіального центру і запалення вічного вогню.

Меморіальний центр єдиним до Ленінської меморіальної зони, яку складатимуть двадцятьтрьохповерховий готель «Вісць», нові корпуси педагогічного інституту ім. І. Мені В. І. Леніна, Палац культури профспілок, Палац піонерів та інші споруди — всього дванадцять об'єктів.

Будівництво Меморіалу оголошено

сила Рябкова. І хоч на будівництві Меморіалу працює багато бригад монтажників, впередійшли саме вони, змонтувавши на дев'ятиметровій висоті платформу з багатотонних металевих конструкцій. Потім взялися за діло муляри заслуженого будівельника РРФСР Миколи Коробкова. За два місяці всі спорудили стіни. Сказали своє слово і теслярі-бетонники Олексія Суркова. Особливо в бригаді виділяється «молода гвардія», як називали досвідчені робітники комсомольців Олександр Авдеев — випускника профтехучилища, Миколу Холодова, Олексія Соловйова — демобілізованого воїна.

КОЛИ ми з Юрою Лазенковим, журналістом з ульяновської молодіжної газети, заїхали будову Меморіалу, вечоріло. Ми йшли бульваром Приморського парку серед зустрічного потоку ульяновців. Праворуч в робочому різноголосі відчувалася будова, а лворуч спалахували на Волзі бакени, і висі-

На будівництво Меморіального центру в Ульяновську С. Мифтахова та Г. Хасанова приїхали по комсомольській путівці з Казані.

Всесоюзною ударною комсомольською будовою. Сюди прибули посланці багатьох міст країни. В той день, коли кіноапарати перебували на батьківщині Ілліча, два повітряних лайнери доставили в Ульяновськ двісті будівельників із міста-героя на Нева. В їх числі — теслярі, маляри, плиточники, штукатури. Ленінградські будівельники прибули для проведення опоряджувальних робіт на висотному готелі «Вісць» та інших об'єктах Меморіалу.

Добру славу в колективах будівельно-монтажних управлінь міста завойовували ленінградські будівельники. Майже рік тому прибули вони в Ульяновськ. А оце — нове пларкідлення. «Брати участь в спорудженні Меморіалу, — говорив бригадир старіра А. В. Васильєв, — велика честь».

Зараз споруда Ленінського меморіалу в рештуваннях. Над нею пропливають стріли висотних кранів. Поруч зносяться старі будинки, відкриваючи простір майбутній площі навколо Меморіалу. Над палацом-пам'ятником вождю пошочить червоний прапор трудової слави. Тут стало доброю традицією на честь переможця змагання піднімати прапор. Вперше він замайорів, коли почався наступ на висоту. Тоді своє вагомє слово сказали монтажники Ва-

ла прохолодна гімна. Бриди-годи обзивався гудом пароплава, звук від якого гулюк бився в круті схили берега. Я йшов і думав, думав і зноу у собі переживав, відтворюючи бачене в Ульяновську. Я віддавав ленінські місця, бачив, як шалують на батьківщині Ілліча свого великого земляка і великого громадянина планети. І ніби вгадавши мої думки, Юра прочитав рядки із віршів:

Мой город юный над веками
Хранит бессмертье Ильича...

— Чий?

— Нашого Ульяновського поета Костянтина Гусева.

Я не знайомий з поетом, і наврайд чи коли з ним позайомлюсь — доріг у нас багато. А віги... Та я одячний йому, що в той червений вечір він зрозумів мене, мої думки. І відповів на них — Ульяновськ береже безсмертя Ілліча. Одним із віковичних пам'ятників вождю буде й Ленінський меморіальний центр, який збудуємо над Волгою, на видній висі країни.

В. ГАНОЦЬКИЙ,
спецкор «Молодого комунара».

Ульяновськ—Кіровоград.

Фото А. ГАЛАГОЗИ.

Георгій ЩЕРБИНА

НАСНАГА

В сім літ своїх ми вже були — ого! —
Нас матері самих лишали вдома,
Идучи у поле до груда свого —
Важкого і в'язкого, як утома...

А ми туди, де верби відкрили гать,
Де на Берлін стелилася дорога,
Батьків ходили з фронту зустрічати
Та об осколки з'ятрювали ноги.

В домівки повертались самі —
У відблисках вечірньої заграви,
Варили пенсьям їсти — хто як міг —
І сіллю сілз замішували страви.

ПРОГУЛЯНКА

Тепло у лісі, як вода,
Повітря в лісі, як вода,
Іду, а зелень молада
На груди хвилями спада.

Не знаю, що там далі є,
Та раусь крізь м'яту-руту,
І рагтом — о, конвалія! —
Бростями салюту.

Білі, як ракети,
Світлі, як ракети,
Шорсткі, як шовк,
— Агов, дівчино, де ти?
Іди, знайшов...

Тільки ж дівчини нема —
Просто так бажається...
В лісі безомінь німа
Смуком наливається.

МАЖОР

Ньютоном иблукон падає сонце на сідом,
Згасає проміння, Густішає сніг і мла,
І дід Аривон знов до плату спішить

на розраду,
Бо важко на серце болуча журба налягла,
Старої немає (бо скільки ж її жити

на світі?),
Синів-соколят тільки пам'ять тримає слаба,
А більше — нікого... І плінуть журбою

сповісті,
Літа Аривона, Ідуть за добою доба,
Єдина розрада, коли надіде листоноша

Та пенсью вручить, та жаргом розвіє печаль,
Або піонери заглянуть, веселі, хороші —
І зблисне на оці стареча слеза,

мов кришталь,
Зігнеться на пліт і долоню прикладивши
Неначе доктор, в холодні вечірні воєні

Взвільється пліньмо. І жадбно-жадбно
слуха
І подихи світу, і сілески життя голосні,
Ось молоді іде, розтравивши пісню

вечір, —
Тією, де вітер і сніг і полоти зриває,
— Це не так уже й багато для комбайнера,
І серце ціпає живильним вогнем блискавиць,
І вже то не молоді, що гуркочу бою не чула,
Вертає ледому і пахне, як рідні лани,
Старому здається: то райські його не минула;
Синів-соколят вертають до батька з війни...
— Заорав, дітусю! Дітусю, ну, як воно

справа?
Чи сон це, чи казка чи й справді це
дікність сама?
Синя була в нього, і справи чудесні!

І слова...
А от щоді вночі, го... Тх не було і нема,
— Дітусю! Дітусю!...
І зноу на вулиці тиша,
І постать старечу ховає вечірна імла,
Розбуджене пісню, небо зриває колише,
І знати вклялає в густих пишеннях край

села.

А ОБНІЖКУ, якраз там, де комбайнер Микола Серебрич обмотавши перші валки пишенці, з'явився перхівець. — Ого-ого! Дядьку Микола, поря ставати. Я вам води привіз.

І ривіше извпрошки поплід купи соломи.

— Це — з долини, від червоного каменя, Холодна, наче льодова. Нийте на здоров'я! Микола Ілліч бере пузате горня, жадбно припадає до поладних вінець. Та й з насолодою.

— Ого, як сік з берези весною. Солодка. Мружжів дураво очі!

— Спасибі, снінок!

Та й квапиться до містка комбайна, А Володя йому наवलотіт:

— Дядьку, га, дядьку Микола, а вам тут дуже сотужно?

— Це ж чого?

— Та пече ж он, як на черені.

— То нічого. Я вже звик, — прикинає поглядом до засмаглого хлопця. — Стривай, а чого це тобі так цікаво?

— Бо я теж хотів би отак спробувати, лиш не знаю чи витримаю цілий день на такий спецї. У вас же он сорочка на плечах аж побіла, і мокра.

— А ти дуже хочеш?

— Угу.

Тоді сїдай попуч.

Просидів з Миколою Іллічем до полудня на містку комбайна.

Теж мокрів од спеки і духоти. А як зноу квапился по боки з водою, сказав:

— Отак би щодня. Я вже дещо запримітнв. Химерна манієрія, цей комбайн. Самому б його покермувати.

— А ти кидай своє ремесло та переходь до мене. Навчу.

— Справді?

Приходив день, другий. Шість тиждень. Інколи й штурвала торкався руками. Потім бригадир призначив його поратися біля скопчувача соломи.

Найвище Тяжіння

— Граждан перенів Серебрича. Вранці зноу:

— Вночі старий патиснує дужче на ісади Видшов вперед.

І в останній день життя:

Найбільший намолот в Граждана і Серебрича, Рішниця в десятках центнерів. Правда, в Ілліча наоша трохи більша.

І все ж такі того літа Володимир Граждан обігнав свого вшителя. Не на своєму полі, а в Казахстані. Скопив там більше двохсот гектарів пишенці. Добру половину цієї площі ввораа, обмолочуючи валки...

...Два роки зноу був в числі кращих комбайнерів колгоспу. Шоправда, перші нагородні забрали старші механізатори.

Нарешті зноу випередив Серебрича. І Стерлука, і Петренка. Та ще й в казахстанських степах заробив двадцять центнерів пишенці.

А ГРОНОМ зібрав усіх комбайнерів на польовому стані тракторної бригади.

— Цього року, буде працювати найважче. Пишенця густа. На гектарі можна намолотити більше двохсот пудів зеренця. А метеоролог он трипожати: часто небо хмаритиметься...

Два дні особливих тривою не було. Всі сім збірничих агрегатів працювали без наплевачних перебоїв. На гектарі комбайнери збирали по 35 — 37 центнерів пишенці. Найвища цифра була у Володимирі. А площа найбільша була в нього. Раптом надвечір потемнів небокрай.

Серебрич, хоч і тривожився, та вже пробував жартувати:

— Всеодні одібу в тебе, Володю, отой прародець. Досить тобі багатіти. І так всі премії розабирав. Хіт у яку винахкал! І хітло ми тобі всією бригадою вимурчували. Тепер змішуйся. В нас же теж сім!

Граждан під час перекуму теж не одступив:

— Тз й я мене сім'я! І більша як у вас Олена он вже мені Сашка бавить. Скоро і цюларія матиму.

Комбайнери регочуть:

— Тоді здемось. Ти, брат, на всіх фронтах нах стусана, викодить, даєш. Сам в комсомолі колесці це, а вже два хлопчики і дівчинку в дитячий садок поділи. Хай йому грець, одступлямо, берн вже ці премії!

А Петренко стояв на своєму:

— Я теж молодий. І побачимо ще, чия візьме.

— Це вже, брат, не спшии. На час жиди мішню зноуші квартири. Володимиру жити в поле. В курінь, — сказав Володимир Граждан і пошншав до слога «СК-4».

— Назіщо ж в курні? — чулися наवलотіт толоси. Нам же гарну хату тут випінали...

Сергій Лушова взяв слівцець. Почав щось впаховувати.

— Це не так уже й багато для комбайнера. Воно, звісно, за сімнадцять днів і не погано. Але ж якщо взяти цілий рік...

Тоді голова колгоспу Анатолій Кирилович Чайка:

— А механізер повинен отак цілий рік працювати, е, правда, так, що падіється на сезонний ужинок. Там такі добру палиннює можливості отримати. А Граждан має зимати, Омельяновичу, це його цифра.

Яковенко перфоріру аркуші свого записника. І зноу:

— З січня і до травня Володимир працював на фермі. Обслуговував механізм. Заробиток — до 80 карбованців. Потім працював у бригаді ремонтників. І не лише свій комбайн лагодив. А й коло буркозбиральних паравів, і коло тракторів, і причіпний інвентар чепував. Тут інша платня — 90 карбованців. В листопад зноу збиратиме просо, совяшник. В листопад зноу в ремонтну бригаду проситься. А на зи-

Ночувати довелося справді в полі. Бо цілий тиждень то влень, то вночі йшов дощ. Комбайнери вичікували погожої години і вранці і після заходу сонця. Як випогаджувалось, черепючнику не було.

Сподівались впраритися з обмолотом зерна за десять днів. А жинували цілих сімнадцять.

Обжники почалися з урочистої хвиляни Секретар парторганізації колгоспу Григорій Омельянович Яковенко одразу назвав ім'я комбайнера-переможця.

— Володимир Граждан. Торк він скопів 270 гектарів пишенці. А валки обмолотив на 182 гектарах. Тепер цифра значно більша. Скопив менше сотні. А з обмолотом справлявся на 219 гектарах. Од його комбайна на тік поступило 8947 центнерів зерна. Таким чином, Граждан матиме неабияку платню: трішми 389 карбованців. І ще 27 центнерів хліба.

му — ферма Тож можна будувати, ще один целяний будинок. От і не дивно, що його заробіток в цілому за сім місяців року перевищує 1500 карбованців...

Пого вітали. Пому вручали премію. Грамоти. Та найбільшою признатістю для нього була слова його вчителя, одного з найвідоміших комбайнерів колгоспу Микола Серебрич:

— Спасибі, снінок. Ти зороло виручив старого. Я давно казав, найбільша сила в молодому — залепому. Якщо воно росте од землі, од сонця та од доброти людської. Дехто репував з моїх слів. А тепер ти довів, що можна таким, як ти, переситити найвище тяжіння. Якщо ти апертий, мудрий, якщо маєш міцний характер хлібзроби... Спасибі.

Михайло ШЕВЧУК

Колгосп «Росія»

Маловнікського району.

Федір Чепоменко

Повість

Золота Цигарниця

(Продовження. Початок в газеті за 23 та 26 серпня).

— Це ви даремно, Якове Федоровичу, — заступився за хлопців бородатий солдат Тарасенков... — кадети. Ім не з руки. Я хлопців знаю, вони з білорусів, Обида, з його батьком (кинув на Антона) в германську разом в окопах вошеї годували. А на паровоз ползли по дурощах. По недорозумінню обставин.

— Ей, ти, сестра-жалібниця! — відзивався той же молодий бас. — А цілий полк затримати — це як розумієш? Розстріляти — і basta!

Партизани зашуміли: — Зажди, швидко жми! — Вірно-о! Розібратися, тому що молоко на губах не висохло...

— І якого дівка він розкирчався? — За випивку що наїжидить? — Тихо! Товариші, громадяни! Тут не мітинг, тут — трибунал!

Ботнар терпеливо переждав, доки шум притих. — Що ж з ними робити, Юхиме? — сказав, звертаючись до Тарасенкова.

Але той не встиг і рота відкрита, як Мусяєнко зібрав безкозирку і, притримуючи ліктем гвинтівку, пішов по колу, приказуючи і підморюючи:

— Давай, браточки, скинемося... В кого що знайдеться. Воїнам на платню. Задарма вони воювати за радянську владу не будуть, то що... хто скільки зможе.

Хтось засміявся хтось сльозув, партизани заворушилися, заговорили.

Стелан стояв ні живий, ні мертвий, задихався під образи. Антон жалібно кривився і шкварав носом.

Обійшовши круг, Мусяєнко зупинився перед хлопцями. В безкозирці лежали зім'яті вистяжки, патронники, гривенки.

— Ось, значить... Він чомусь простягнув П Стенанові і оскіп, зустрівши важкий погляд невинності; очі хлопця були повні жагучих сліз.

Жартливий настрій полишив веселого матроса, і він продовжував вже просто, навіть співчутливо:

— Ну, бери раз така петрушка... А чорт? І, досадно всімхнувшись, перевернув безкозирку над столом. Зі звуком на підлогу впало кілька монет. Матрос крикнув, напружився до дверей.

— Пішли хлопці. Комедію закінчено! Ім ще на печі сидіти, Ірвашками забавлятися... Партизани з шумом повалили з кімнати. Незабаром вона стала зовсім пустою. Останній скрип дверей. Все! Не бувати хлопцям в червонох партизанах!

Стелан підняв голову і оглянувся. На порозі стояв Ботнар і в упор дивився на нього. І мовчав.

На столі лежали гроші. Антон хлюпав носом. Переступував телеграф в сусідній кімнаті.

Ботнар зібрався, закричав: — Ану, марш у вагон, дідькові діти! Паровоз дав гудок, состав гойдавуся і повільно рушив. Хлопці бігли вдвоє ешелону і ніяк не могли відшукати свою роту. Нарешті хтось протягнув руку, допоміг забратися до вагона.

Колеса скрипили, погойдувало, і все швидко, швидко крутилися назустріч двом по-лосам сліпучого сонця.

Смело ми в бой пойдём За власть советів! — гриміло в голові поїзда.

Вселенню відповіло серією мінотетних пострілів. Мінні лагали в дузі, вибухи все ближче тіснилися до полотна дороги. «Висре-са!» — прозвучала команда.

РОЗДІЛ ДРУГИЙ

Відлягнув назад станиційні будівлі. Місто, з муподими церкв, масолобичами, млінами, сірими хатинами робітничої Ковалівки, що лівилася на крутих берегах Ігузу, — все це калейдоскопічно поверталося, крутилося, немов у дичовижному хороводі, зникало, як маре-

во. Гуркотом відзивався міст, заблищала голу-біня річки, замелькали хрестовини металевих балок. Потім з'явився випірнув рушій палил і загорював собою півнеба.

— Ну, все. Поїхали, — прийшов до висновку Тарасенков і з гуркотом закрив важкі двері. Вагон трясло і кидало, стини підбували, і здавалося, вони ось-ось розкирчяться від поштовхів. Біля металеві печі-буржуйки хтось шипіючи спалахували вогники цигарок, слова, далав і відчинували «жиднички». Семен Красочников, кулішний студент, товстою вигукував: «Сором! Революція потопала в крові, а їм жидування подавай!» Потім розмова переключила-лася на майбутні бої, заговорили про весну, про різноманітні дрібниці, Матавій Ямка розповідав про те, як у них в селі організували комуни незалежного до приходу німців. Дехто задувувався на ночівлю.

Хлопці сміяли тихо, боячись нагадати про себе. З шліпан різко зуло холодом. Якби не трапилося цієї ганебної історії з врангом машиніста, можна було б перевертатися до печі, і, як рівним, монотоні і слухати, відчувачи тепло на шках. А так... Між іншим, Антон не вмів довго тужити. З матрону, що заміняв речовий мішок, дістав окрепів хліба, розломив, протягнув мусень Стеланові. «Віастань,

Різдво нещасне!» — прошипів Степан, і Антон навіть не образився, тому що розумів, чому приятель такий злий. Він почав жувати, відшипуючи маленькі кусочки, підставляв долоню, щоб не пропала й крихта. Воно, звичайно, маку вони з Степаном дали, роздумував Антон, ну так що? Все одно війна на то і є, щоб не дримати... Он Нічипір Голотко, що через дві хати від Родимчука, — такий же обірванець, як і Антон, а в село повернувся хазяїном: пара коней, на возі — добрячий кожух, два пальці з каракулевими комірками... Навіть валожі привіз. Як тут задрість не візьме! В яких військах Голотко служив — ніхто не знає, а шапку тепер скидай перед ним! Виходить не треба дримати, коли така нерозбериха доволка.

Стемніло. Поїзд йшов крізь ніч. Коли відкривали на деякий час конфорку, мідні підпони лягали на обличчя і видно було, як в грубці на мокрих дровах музириться вода. Інколи поїзд довго простоявав у відкритому стелу. Більш цікаві відкривали двері, і до вагону оповза нічний холод, настійний на вологому верхівгі, бур'яні, на першій, прихваченій урिमорозком, зелені, і чутно було гомін в сусідній теплушці та рівномірне сопіння паровоза.

Вранці на підступах до Помічної стали попадатися на очі перші вбнти.

У Вознесенську полк розквартирували. Хлопцям, на їх велику радість, пошерули зброю. Пальки замість легкого австрійського карабіна Стеланові дісталася важка з довгим дулом французька гвинтівка.

— Щоб не лазили більш по паровозах, — коротко пояснив ротний, ховаючи у вусах посмішку.

Зайкнутись про таку несправедливість Степан не міг. П'ять трипаторні обойми він протер і заховав до брезентового підсумка. Малувата, звичайно! Запропонував Антонові обмінитися гвинтівками, але той навідрізь відмовився, хоч Степан і пообіцяв на додачу два кусці цукру (у кишень він, правда, вивалився і давно втрапив всі ознаки біланни). Добре, коли так. В бою Степан роздобуде собі і карабін, і маузер — такий, який носить в дерев'яній кобурі полковий комісар Андрій Усанов. Добратися б тільки до цих греків, чи як їх там...

Деякі днів полк в бездіяльності простояв у Вознесенську. Третью доби, вночі, стало чути далекі залпи артилерійської канонади. А одного разу ввечері Біля Бугу піднялася запекла стрілянина; тришав кулемет, хаотично біли з гвинтівкою. Полк підняли по трипзі. Але тривога, як виявилось пізніше, була фальшивою: просто вартіві на мосту відкрили вогонь по качках, що пролітали над водою. Вартових посадили під арешт.

Наступного дня партизани виступили в напрямі станиці Веселиново, де, за даними розвідки, засіли французи.

Зранку стояв легкий туман, але він поступово розвіявся, і в каламутному небі інюді проглядалася розлинятий диск сонця.

За роз'їздом Мартинівським полк полишив ешелон і, зрізавши дугу, вийшов до залізничного полотна в околицях Веселиново. По той бік дороги простягався луг, де-інде прихвачений кригою. За лугом починався косогір, а через гору — станиця.

Ледве встигли окопатися, близько підійшов бронепоїзд і вдарив з гармат, вининивши сириваний переполох серед необстріляних партизанів. По окопах перелетіли: «Не бійтеся! Бронепоїзд наш!»

Веселиново відповіло серією мінотетних пострілів. Мінні лагали в дузі, вибухи все ближче тіснилися до полотна дороги. «Висре-са!» — прозвучала команда.

Луг обійшли вдало. На підвищенні було зовсім сухо, місцями — хоч пугз запуская, і лише в балках ще лежав сніг, чрудий, ніздрюватий. Незабаром показалося призначення станиці — цегляний будинок з прибудовами, що приринулися на схилі гори. Через дорогу, у долині, куріло димками село. На вершині все частіше стали посивувати кулі. Партизани залагали.

— Вперед, товариші! — пролунало на фланзі. Партизани піднялися в атаку. Рантом з-за станиці, немов з-під землі, виповзли три чудернацькі машини, розвернулися строєм. Високі, незграбні, вони рухалися поволі і невідступно, сердито блимаючи спалахами кулеметних черг.

Танки! Перший занюг посунувся назад. — Лягай! — Кули там!

Повзком, перебіжками партизани стали відходити. — Сій! Не бійтеся, хлопці! Гранатами! — Теж мені знайшай дурні! Піді пошукай, у кого є гранати!

Над полем понеслося: — Вступай-а-а... Наза-а-а... Партизани вже бігли на лавен ріст, — стерня грішала під ногами, Антон дещо відстав від Степана. Завадалося, танки мчать лише за ним, за Антоном, і він — апап у стару борозну, зняв важкі батьківські чоботи і — босоніж, мов на крилах!

Біля вагонів — давка. Лізуть через голопи. Потім все-таки опам'яталися. З кривими усмішками, партизани не могли дивитися один на одного, за жартом приховували розгубленість.

— Дивлюсь, куме, а вона ну прямо на мене поведе! — Повзе, падаю, і — блись-блись! — Нідштанки будемо прати всією ротою, чи як?

— Ну і бігаєте ви, свате! — Віл у пана Шеремета замість гончої служби. Бувало, витіє пан на полювання... Паровоз потягує состав, ешелон рушив, підбіраючи відсталі. І покотил полк знову в напрямку Вознесенська...

Так відбулося перше хрещення, під час якого Антон Різдво розлубив свої бойові опучі...

(Далі буде).

Сонячних доріг вам, молодята!

В них — радість. Віднині вони не просто друзі, закохані одне в одного юнак і юнка. Вони — творці нової радянської сім'ї. Поставлені підписи в шлюбному свідоцтві, і вже лути: — Любові вам великої, щастя! Вітають друзі, поздоровляють батьки. А тим часом реєструють свій шлюб інші молодята. Одна пара, друга, десята... І отак шубоуботи... На знімку: Іше одне весілля. Шлюб шойно зареєстрували шофер Кіровоградського таксомоторного парку Леонід ІВАЩЕНКО та робітниця РБУ-2 Світлана ГЕЦ. Фото Ю. ЛІВАШНИКОВА.

ФУТБОЛ

ЛІДЕРИ РОЗІЙШЛИСЯ МИРНО

І дійсно, в зустрічі між лідерами третьої підгрупи Другої групи класу «А» дніпропетровським «Дніпром» і Кіровоградською «Зіркою», яка проходила в нашому місті, не відчувалося справжньої спортивної злості, озлобленості, агресивності, яку прихильники футболу звикав бачити на зелених полях стадіонів. У першому таймі суперники ще більш-менш дивили на великих швидкостях, виявляли волю до перемоги. А після перерви, особливо під кінець матчу, гра стала млявою, мало цікавою. Футболісти обох команд здебільшого демонстрували майстерність в умінні подовгу тримати м'яч, розгрібувати із своїми суперниками трикутники і чотирикутники. Обмінявшись голами, вони фактично припинили боротьбу, не робили серйозних спроб збільшити рахунок. Очевидно, тренери гостей змислили задовольнитися своїми підписаннями, бо всім їм виставили четвірки. Якщо дніпропетровські нічії (1:1) влаштували, то не, можливо, до деякої міри і вправдано. Адже у них великий запас очок, і напевно, щоб комусь вдалося обійти їх. До того ж вони вважали, що і нічії з кіро-

воградцями непогано, бо в зустрічах з ними здебільшого залишали поле переможеними. А ось наші земляки все ж треба було скористатися перевагами власного поля, де часто і стіни допомагають. Зустріч між дублюючими складами, яка відбулася напередодні, виграли гості — 2:0. Подаємо результати матчів між іншими командами підгрупи: СКА (Одеса) — «Металіст» (Харків) — 0:0, «Будівельник» (Миколаїв) — «Шахтар» (Кадіївка) — 1:0, «Локомотив» (Херсон) — «Хімік» (Севастополь) — 4:1, «Автомобіліст» (Житомир) — «Десна» (Чернігів) — 3:0, «Таврія» (Сімферополь) — «Будівельник» (Полтава) — 1:1, «Крибас» (Кривий Ріг) — «Металург» (Запоріжжя) — 1:1, «Локомотив» (Вінниця) — СКА (Львів) — 0:3, «Буковина» (Чернівці) — «Авангард» (Тернопіль) — 1:0, «Карпати» (Львів) — «Динамо» (Хмельницький) — 1:1, СКА (Київ) — «Азовець» (Жданов) — 1:0. В наступному турі, який відбудеться завтра, «Зірка» приймає на своєму полі полтавчан. Дубасри гратимуть сьогодні.

ПОКАЗУЄ КІРОВОГРАД ПОНЕДІЛОК, 1 вересня. Перша програма. 16.35 — «Голубий скран» — школярям». (Кіровоград). 17.05 — Документальні фільми «Велике Тирно-всь». «Софія». (Кіровоград). 17.35 — Наші оголошення. (Кіровоград). 17.49 — Телевісті. (К). 18.00 — Для школярів. «Здрастуй, клас». (К). 18.30 — «Людина і релігія». Теленар-рив (М). 19.00 — Інформаційна програма «Час». (М). 19.30 — «Знайомство з опорою». Дж. Верді. «Ріголетто». (Одеса). 21.45 — Телефільм «Естрада-67». (Кіровоград). ВІВТОРОК, 2 вересня. Перша програма. 11.00 — Телевіс-

ті. (К). 11.10 — «Наше ведме-же». Телефільм. (К). 11.35 — «Шкільний скран». Фільма для учнів 6-го класу. (К). 12.19 — Кіножурнал та художній фільм «Людина в гні». (Кіро-воград). 16.50 — Новини. (М). 17.00 — Інтербачення. «Моска — Софія». До 25-річчя утворення Народної Республіки Болгарії. (М). 18.00 — Мультифільм «Біла шкряк». (М). 18.10 — Телевісті. (К). 18.30 — До 24-річчя проголо-шення Демократичної Республіки В'єтнам. «У наших в'єт-намських друзів». (М). 19.00 — «Ніч у Ван Чої». Художній фільм. (К). 20.30 — Інформаційна програма «Час». (М). 21.15 — «Майстри мистецтва». Звужена артистка СРСР Тетяна Дороніна. (М). 22.40 — Сторінки музичного календаря. Л. Бетховен. (М). 23.20 — Новини. (М).

Редактор В. ПОГРІБНИЙ.

ВСЕСОЮЗНИЙ УДАРНИЙ КОМСОМОЛЬСЬКИЙ БУДОВІ УСТЬ-ІЛІМСЬКИЙ ГЕС ДЛЯ РОБОТИ НА БУДІВНИЦТВІ ЗАЛІЗНИЦІ ПОТРІБНІ:

теслари, муляри, столярні, бетонники, штукатури, автокрановодів, чаларів, шоферів, лісорубів, робітників без спеціальностей, яких на проїзді тріох місяців буде надана можливість її придати. Особи, які заключили договір на три роки користуються пільгами Крайньої Півночі. Оплата відради і акордно-преміальна. Після кожного року роботи нараховується 10 процентів північної надбавки до зарплати (всього до 50 процентів). Виплачується районний коефіцієнт 49 процентів — і 40 процентів за роз'їзний характер роботи. Надается додаткова відпустка до основних дванадцяти робочих днів, безкоштовний квиток на залізнично повітряно. Стаж роботи одного року зарховується за півтора роки та інші пільги. Якщо у вас є сім'я, то родино вам спочатку прийхати са-мою і жити в гуртожитку, а згодом викликати сім'ю. Квартири з нічним опаленням будуть надаватися на проїзді тріох місяців по місяцю роботи. Особам, що прибули по комсомольських путівках, оплачується проїзд в розмірі двох карбованців за кожну добу, а також підвони в розмірі двох тарифних ставок. За довідками звертатися в Кіровоградський обком комсо-молу до Управління «Ангарбуд».

Наша адреса і телефони

м. Кіровоград, вул. Луначарського, 36. Телефони: відповідального секретаря — 2-45-35, відділу військово-патріотичного виховання і спор-ту — 2-45-33, решти відділів — 2-45-36.

«МОЛОДОЙ КОМУНАР» — орган Кіровоградського обкома ЛКСМУ г. Кіровоград.

Друкарня ім. Г. М. Димитрова обласного управління по пресі м. Кіровоград, вул. Глінки, 2.